म.नि. प्र. का. द.नं. : १७६/०६८, वर्ष ११, अंक १७१ | शुक्रवार, १४ माघ २०७८ | एकादशी | ने. सं. ११४२ पोहलागा | 28 January, 2022 | www.sajhakuranews.com | पृष्ठ संख्या ४ | मुल्यः रु. ३/-

मकवानपुरबाट प्रकाशित लोकप्रिय 'क' वर्गको पत्रिका

साझाकुरा

राष्ट्रिय दैनिक

www.sajhakuranews.com

माक्स नलगाउने १ सय ७५ जनालाई कारबाही

हेटौंडा/मकवानपुर प्रहरीले तीन दिनको अन्तरालमा मास्क नलगाई सार्वजनिक स्थानमा हिंडडुल गर्ने १ सय ७५ जनालाई जरिवाना सहित कारबाही गरेको छ । मंगलबार ९३, बुधबार ७१ र बिहीबार ११ जनालाइए कारबाही गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरले जनाएको छ । प्रहरीले कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) संक्रमणको जोखिमलाई नियन्त्रण तथा न्यूनीकरणका लागि जिल्ला प्रशासन कार्यालय मकवानपुरद्वारा जारी गरिएको मास्क अभियान अन्तरगत मास्क नलगाउने ७१ जनालाई जरीवाना सहित कारबाही गरेको हो ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरका प्रहरी नायब उपरीक्षक जयश्वर रिमालका अनुसार, मास्क नलगाउनेलाई जनही एक सय रुपैयाँ जरिवाना गरिएको हो । उनीहरुलाई संक्रामक रोग ऐन, २०२० बमोजिम कारबाही गरिएको हो । जिल्लामा दिनप्रतिदिन कोभिड-१९ संक्रमितको संख्या बढ्दै गएकोले जिल्ला प्रशासन कार्यालय मकवानपुरले कडाइ गरेको छ ।

मकवानपुरको जनसंख्या ४ लाख ६१ हजार ५३

१० वर्षको अन्तरालमा ४० हजार ५ सय ७६ बृद्धि

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा/राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रारम्भिक नतिजा अनुसार मकवानपुरको जनसंख्या १० वर्षको अन्तरालमा ४० हजार ५ सय ७६ अर्थात शुन्य दशमलव ८८ प्रतिशतले बृद्धि हुँदै ४ लाख ६१ हजार ५३ पुगेको छ ।

केन्द्रीय तथ्यांक विभाग सार्वजनिक गरेको जनगणनाको नतिजा अनुसार मकवानपुरमा पुरुषको संख्या २ लाख २८ हजार ४ सय ७२ र महिलाको संख्या २ लाख ३२ हजार ५ सय ८१ रहेको छ ।

२०६८ सालको जनगणना अनुसार मकवानपुरको जनसंख्या ४ लाख २० हजार ४ सय ७७ रहेकोमा हाल शुन्य दशमलव ८८ प्रतिशतले बृद्धि भई ४ लाख ६१ हजार ५३ पुगेको जनाइएको छ । जनगणनाको प्रारम्भिक नतिजामा मकवानपुरमा घर संख्या ९६ हजार २ सय १४ र परिवार संख्या १ लाख ६ हजार ६ सय ६ रहेको उल्लेख छ ।

सार्वजनिक नतिजा अनुसार मकवानपुर जिल्लाको लैंगिक अनुपात ९८ दशमलव २३ हुँदा परिवारको औसत आकार ४ दशमलव ३२ र जनघनत्व १ दशमलव ९० रहेको छ । जनगणनामा १४ हजार ८२० जना पुरुष र ४ हजार ७ सय २६ जना महिला गरी कुल १९ हजार ५ सय ४६ जना अनुपस्थित रहेको सार्वजनिक जनगणनाको नतिजामा छ ।

जिल्लाका १० स्थानीय तहमध्ये सबैभन्दा बढी जनसंख्या हेटौंडा उपमहानगरपालिकामा र सबैभन्दा कम इन्द्रसरोवर गाउँपालिकामा रहेको छ । प्रारम्भीक नतिजाअनुसार हेटौंडाको कुल जनसंख्या १ लाख ९५ हजार ९ सय ५१ र इन्द्रसरोवर गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या १३ हजार ७ सय ५८ रहेको छ ।

यस्तै स्थानीय तहमध्ये क्रमश मनहरी गाउँपालिकाको जनसंख्या ४७ हजार १ सय ४४, बकैया गाउँपालिकाको जनसंख्या ४० हजार ६ सय ७१, थाहा नगरपालिकाको जनसंख्या ३९ हजार १ सय ६३, बागमती गाउँपालिकाको ३० हजार ६ सय २५, राक्सिराङ गाउँपालिकाको २५ हजार ८ सय ७१, मकवानपुरगढी गाउँपालिकाको २४ हजार २ सय ५२, कैलाश गाउँपालिकाकाको २१ हजार ९ सय ९२ र भीमफेदी गाउँपालिकाको २१ हजार ६ सय २६ रहेको तथ्याङकमा उल्लेख छ । सार्वजनिक जनगणनाको नतिजा अनुसार नेपालको कुल जनसंख्या २ करोड ९१ लाख ९२ हजार ४८० पुगेको छ ।

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को प्रारम्भिक नतिजाअनुसार नेपालको जनसंख्या दुई करोड ९१ लाख ९२ हजार चार सय ८० पुगेको छ । ०६८ को जनगणनामा कुल जनसंख्या दुई करोड ६४ लाख ९४ हजार पाँच सय चार थियो ।

राष्ट्रिय तथ्यांक विभागले बुधबार सार्वजनिक गरेको प्रारम्भिक नतिजाअनुसार १० वर्षमा जनसंख्या २६ लाख ९७ हजार नौ सय ७६ ले बृद्धि भएको छ । जनसंख्याको लैंगिक अनुपात प्रतिसय महिलामा पुरुषको संख्या ९५.९१ छ । जुन अघिल्लो जनगणनामा ९४.१६ थियो ।

१० वर्षमा जनसंख्या १०.१८ प्रतिशतले बढेको छ । यो अवधिको सरदर वार्षिक बृद्धिदर ०.९३ प्रतिशत छ । जब कि २०५८ देखि २०६८ सम्मको वार्षिक बृद्धिदर १.३५ प्रतिशत थियो । ८० वर्षयता जनसंख्या बृद्धिदर एक प्रतिशतभन्दा न्यून देखिएको हो । १ हजार ९ सय ८७ वार्षिक बृद्धिदर १.२७ थियो ।

त्यस्तै, २०१८ मा १.३१ प्रतिशत थियो भने अन्य वर्षमा दुई प्रतिशतभन्दा तेरै थियो । ००९/'११ मा २.७३, २०२८ मा २.०५, २०३८ मा २.६२, २०४८ मा २.०८ र २०५८ मा २.२५ प्रतिशतको बृद्धिदर थियो । अपेक्षाअनुसार जनसंख्या बृद्धिदर महँदा प्रक्षेपणभन्दा धोरै जनसंख्या देखिएको विभागका महानिर्देशक नैनकलाल ओेझले बताए ।

पुरुषभन्दा महिलाको जनसंख्या ६ लाख नौ हजार पाँचजनाले बढी भएको छ । महिला एक करोड ४९ लाख एक हजार एक सय ६९ र पुरुष एक करोड ४२ लाख ९१ हजार तीन सय ११ जना पुगेका हुन् ।

१० वर्षमा महिलाको जनसंख्या १२ लाख ५५ हजार सात सय ६ ले र पुरुषको जनसंख्या १४ लाख ४२ हजार दुई सय ७० जनाले थप भएको छ । २०६८ मा महिलाको संख्या एक करोड ३६ लाख ४५ हजार चार सय ६३ थियो भने पुरुष एक करोड २८ लाख ४९ हजार ४१ जना थिए । यसरी १० वर्षमा महिलाको जनसंख्या ९.२० प्रतिशत र पुरुषको जनसंख्यामा ११.२२ प्रतिशतले बृद्धि भएको छ ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रारम्भिक नतिजा, मकवानपुर

स्थानीय तह	जनगणना घर संख्या	परिवार संख्या	प्रारम्भिक जनसंख्या		
			जम्मा	पुरुष	महिला
कैलाश गाउँपालिका	४४००	४४८४	२१९९२	१११४०	१०८४२
मकवानपुरगढी गाउँपालिका	६२३१	६३४२	२४५२२	१२१६९	१२०८३
मनहरी गाउँपालिका	१०४१७	१०७६२	४७११४	२२९८५	२४१८८
राक्सिराङ गाउँपालिका	२०४३	२०७७	९८८७१	४१९४७	५६९२४
थाहा नगरपालिका	८१९३	९८४२	३९१६३	१९२५१	१९९९२
भागमती गाउँपालिका	६१९३	६४९८	३०८२५	१४९११	१५२१४
बकैया गाउँपालिका	८६६१	९०१८	४०५७१	१९९४७	२०७२४
भिमफेदी गाउँपालिका	१९३१	११२८	२१८२६	१०६६८	१०९१८
हेटौंडा उपमहानगरपालिका	३९४२	४७०२१	१९४१३१	९७३२१	१८८२७
इन्द्रसरोवर गाउँपालिका	३२१७	३१३६	१३७५८	६७९१	७०१९
जम्मा	९५२१	१०५२८६	४६१०३३	२२८४७२	२३२५६१

स्रोत- के.त.वि.

थाहा नगरको जनसंख्या घट्यो

राष्ट्रिय जनगणना–२०७८ ले सार्वजनिक गरेको तथ्याङ्क अनुसार थाहा नगरपालिकाको जनसंख्या ५.९१ प्रतिशतले घटेको छ ।

वि.सं. २०६८ को जनगणनाको तथ्याङ्कअनुसार थाहा नगरपालिकामा ४१ हजार ६२३ जनसंख्या रहेको थियो । २०७८ मा ३९ हजार १६३ जनसंख्या देखाएको छ । यो तथ्याङ्कअनुसार ५.९१ प्रतिशतले जनसंख्या घटेको हो । थाहानगरमा पछिल्ली जनगणना अनुसार १९ हजार ९२२ महिला र १९ हजार २४१ पुरुष रहेको देखिन्छ ।

२०१६ को जनगणनामा थाहानगरमा कुल घर धुरी ८ हजार ६४९ थियो भने यस पटक घरधुरी बढेर ८ हजार ९९५ पुगेको छ । परिवार संख्या भने ९ हजार ८४२ पुगेको देखिन्छ । यो तथ्याङ्क अनुसार घरबारबिहिन तथा एकै घरमा बसोबास गर्नेको संख्या ८४७ परिवार छ ।

तथ्याङ्कअनुसार देशभर कुल जनसंख्या २ करोड ९१ लाख ९२ हजार ४८० रहेको छुमने जनसंख्या बृद्धिदर ०.९३ प्रतिशत रहेको छ ।

थप ७२ जनामा कोरोना संक्रमण

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा/मकवानपुरमा बिहिबार थप ७२ जनामा कोरोना भाइरस संक्रमण पुष्टि भएको छ ।

स्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुरका अनुसार ५६ जनाको जनाकी पीसीआर विधिबाट परीक्षण गर्दा २७ जनामा र १ सय ५ जनाको एन्टिजेन विधिबाट परिक्षण गर्दा ४५ जनामा कोरोना संक्रमण पुष्टि भएको स्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुरले जनाएको छ ।

बिहीबारमा २ सय ८५ जना कोरोना संक्रमणमुक्त भएका छन् । जिल्लामा अहिले १ हजार १ सय ८२ जना कोरोना संक्रमणका सक्रिय संक्रमित रहेका छन् । जसध्ये होम आइसोलेसनमा १ हजार १ सय ७० जना र संस्थागत आइसोलेसनमा १२ जना उपचारत् रहेका छन् । यसैगरी, नेपालमा थप ८ हजार १७ जनामा कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) संक्रमण पुष्टि भएको छ । पछिल्लो २४ घण्टामा १५ हजार ७३६ जनाको पीसीआर परीक्षण गर्दा ५ हजार ८ सय १६ जना र ६ हजार ७२ जनाको एन्टीजेन परीक्षण गर्दा २ हजार २ सय १ जनामा संक्रमण पुष्टि भएको हो ।

सम्पूर्ण ब्राण्डका गाडी
एकै ठाउँमा सम्पूर्ण सेवासहित
सेवाहरू:
- कार वास भित्र/बाहिर
- वाइरिङ मर्मत
- A/C मर्मत तथा ग्याँस रिफिलिङ
- सेन्सरसम्बन्धी समस्या कम्प्युटरबाट जाँचिने
- डेन्ट, पेन्ट, प्लाष्टिक/ग्याँस/इलेक्ट्रिक बेल्डिङ
- टायर ब्यालेन्स, पन्चर र फेर्ने काम मेशिनबाट
- इन्जिनसम्बन्धी सबै काम
Himalayan Motors Pvt.Ltd.
हेटौंडा, चौकीटोल, सम्पर्क नं.: ०५७-५९०३००

जोन संचालन समिति गठन

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा/प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना अन्तर्गत मकवानपुरमा जोन संचालन समन्वयन समिति गठन गरिएको छ ।

परियोजना समन्वय इकाई मकवानपुरको आयोजनामा सम्पन्न अभिमुखीकरण कार्यक्रममा विमला कार्कीको संयोजकत्वमा ९ सदस्यीय समिति गठन गरिएको हो । समिति सचिवमा भरत सापकोटा चयन भएका छन् ।

परियोजनाले हेटौंडा उपमहानगर भित्रका वडा नम्बर ६, ७, ८, १२, १६, १७, १८ र मनहरी गाउँपलिकाको वडा नम्बर ३ देखि ९ धान जोन अन्तर्गत कार्यक्रम गर्ने सचिव सापकोटाले बताए ।

चयन भएका समितीको पदावधि २ बर्षको रहने जनाइएको छ । परियोजनाले यसअघि थाहा नगरमा रहेको पालुङलाई तरकारी जोनको रुपमा बिकास गरी काम गरेको थियो ।

घडेरी बिक्रीमा
जिल्ला : मकवानपुर
हेटौंडा उपमहा नगरपालिका
पडा नं. १
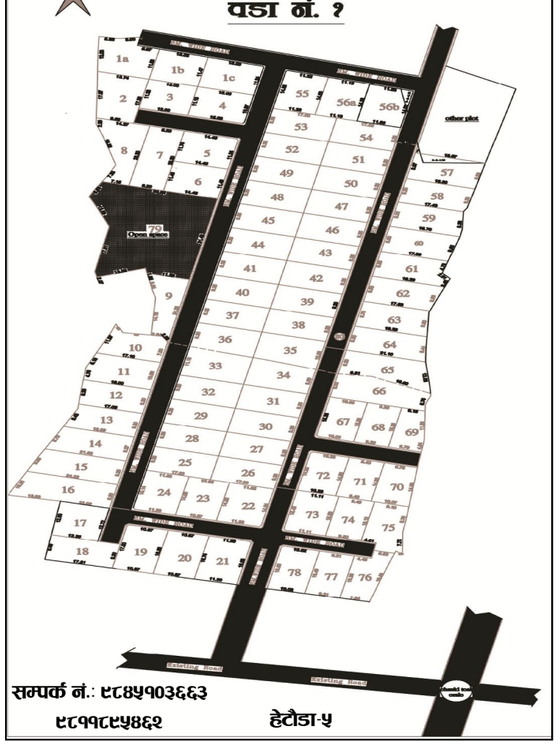
सम्पर्क नं.: ९८४५१०३६६३
९८११८९५४६२ हेटौडा-५

साझाकुरा

हाम्रो कुरा

जलविद्युत् उत्पादनलाई अझै बढाऔं

केही वर्षअघिसम्म चर्को लोडसेडिङ भोगिरहेका नेपालीहरु अहिले लोडसेडिङबाट मुक्त भए पनि सुलभ दरमा पर्याप्त विद्युत् उपभोग गर्नबाट वञ्चित छन् । यसै कारण पछिल्लो समय जलविद्युतमा आम नागरिकको लगानी आकर्षित गर्न हाम्रा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीहरु आफैं शेयर खरिद गर्न थालेका छन्, जुन सकारात्मक मान्तुपर्छ । अहिले धेरै विद्युत् आयोजना निर्माण भइरहेको अवस्थामा केही वर्षपछि जलविद्युत् उत्पादनमा पर्याप्त हुने देखिए पनि धेरैभन्दा धेरै विद्युत् उत्पादन गरी मुलुकको आर्थिक समृद्धि हासिल गर्न सरकार गम्भीर बन्नु आवश्यक छ । नेपालजस्तै भूपरिवेष्ठित र क्षेत्रफलको हिसाबले धेरै सानो देश भुटानले छोटो समयमा जलविद्युत् उत्पादनमा ठूलो उपलब्धी हासिल गरेको छ । केही वर्ष अघिसम्म न्यून जलविद्युत् उत्पादन गर्ने भूटानले अहिले करिब १० हजार मेगावाट विद्युत् उत्पादन गरिरहेको तथ्यलाई पत्याउने पर्ने हुन्छ । तर, नेपालमा जलविद्युत् उत्पादन सुरु भएको एक सय १० वर्ष हुन लाग्दा पनि करिब एक हजार मेगावाटमात्र जलविद्युत् उत्पादन भइरहेको तथ्यले हामीलाई लाजमर्दो बनाएको छ । जबकि नेपालमा ८३ हजार मेगावाट जलविद्युत् उत्पादनको सम्भाव्यता छ ।

नेपालको सरकार आम नेपाली नागरिककै लगानीबाट अबको १५-२० वर्षमा २० हजार मेगावाट विद्युत् उत्पादन गर्न सकिन्छ । अझ विदेशी लगानीकर्तालाई आकर्षित गर्न सकेमा अझ धेरै विद्युत् उत्पादन गरी विश्व बजारमा बिक्री गर्न सकिन्छ । नेपाली नागरिकको लगानीमा २० हजार मेगावाट विद्युत् उत्पादन हुने हो भने नेपाल स्वर्गभूमिमा परिणत हुन्छ । नेपाली नागरिकहरुले बसेरै खान पाउँछन् । तर, अहिलेकै अनुपातमा विद्युत् उत्पादन हुने हो भने त्यसले देशको आन्तरिक माग धान्न पनि धौ-धौ पर्ने अवस्थामा जलविद्युत्बाट आर्थिक समृद्धिको परिकल्पना बेकार हुनेछ । भुटानजस्तो सानो र आर्थिक तथा अन्य आधारमा कमजोर मानिएको देशले विद्युत् उत्पादन गरेर आफ्नो प्रतिव्यक्ति आय दश हजार डलर पुऱ्याउने लक्ष्यमा अगाडि बढिरहेको अवस्थामा नेपालचाहिँ जेनतेन लोडसेडिङ गर्नु नपर्ने अवस्थामा सिमित हुनुबाट कदापि सन्तोष गर्न सकिँदैन ।

जलविद्युतको राम्रो विकास गर्न सक्दा नेपालको विकास अकल्पनीय रुपमा हुने निश्चित छ । राज्यले सही नीति तर्जुमा गरी आम नागरिक र स्वदेशी तथा विदेशी लगानीकर्तालाई विश्वस्त पार्न सक्ने हो भने जलविद्युत्बाट ठूलो आर्थिक लाभ लिन सकिन्छ । यसका लागि नेपाललाई व्यापार होइन, औद्योगिक विकासको थलो बनाउनुपर्छ । नेपालले पर्याप्त विद्युत् उत्पादन गर्नसक्यो भने विद्युत् सोझै बिक्री गरेर हुने आम्दानी त छँदैछ, त्यसबाहेक सहज विद्युत् उपलब्धताको कारण यहाँ आउने औद्योगिक प्रतिष्ठानबाट पनि नेपालले पर्याप्त फाइदा लिन सक्छ । प्राकृतिक स्रोतभित्रको एउटा सम्पदाको उपयोगले मात्र नेपालको कायापलट हुन्छ भने अन्य क्षेत्रमा हुने लगानीले कस्तो परिणाम ल्याउला ?

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरु

मकवानपुर प्रहरी	
प्रहरी कन्ट्रोल:	१००
जिल्ला ट्राफिक:	५२०५९९
बडा प्रहरी:	५२०२९९
पशुपतिनगर इलाका:	५२०५१८
पालुङ इलाका:	६२०४६७
मनहरी इलाका:	९८५५०९०१६१
इलाका फापरबारी:	६२१९८०
इलाका भीमफेदी:	६९१४६२
इलाका ठिंगन:	९८४५२९९३८१
चौकीटोल चौकी	९७४२५९५०१
चित्लाङ चौकी:	६९२०००
चौपडा चौकी	९८४४०५४६०४
नेवारपानी चौकी:	९७५५०००२९९
फाखेल चौकी:	९८४५०३१३९८
पदमपोखरी चौकी:	९८४०९९७८९

एम्बुलेन्स सेवा	
नेपाल रेडक्रस:	५२०७१, ९८५५०२८९५२
हेटौंडा अस्पताल:	५२०३०२
परिवार नियोजन संघ:	५२०७५९८४१०४०००
मनहरी रेडक्रस:	९८४५१०८८२१
छतिवन रेडक्रस:	९८६१६२२७१०
भीमफेदी रेडक्रस:	६२०६९९
पालुङ रेडक्रस:	९८१४२०७४०१
बडाबारही रेडक्रस:	९८४५३०२९८४
सहकारी अस्पताल:	०५७-५२६५८७, ९८४५१९१९८
बसामाडी एम्बुलेन्स:	९८४५९७५७७
बारुण यन्त्र:	१०१
बाल हेल्पलाइन नेपाल:	१०९८
माइती नेपाल:	५२१०५०
अपाङ्ग बाल अस्पताल	९८४५२९६४४५

सार्वजनिक हितको लागि
राष्ट्रिय दैनिक साझाकुरा

भोलिको पात्रो

भोलि वि.सं. २०७८ माघ १४ गते शनिबार २९ जनवरी २०२२ । माघ कृष्ण द्वादशी । पोहेलागा द्वादशी ११४१ । सूर्योदय ६:५१ र सूर्यास्त ५:४२ मा हुनेछ । नेपाल नर्सिङ दिवस ।

आजको राशिफल

मेष	: आफन्तजन भेट	तुला	: अध्ययनमा बाधा
वृष	: मित्रजन भेट	वृश्चिक	: धन प्राप्ति
मिथुन	: प्रेममा सफलता	धनु	: शत्रुबाट मुक्त
कर्कट	: शुभ कार्यको बाल्नी	मकर	: धन नष्ट
सिंह	: सुख प्राप्ति	कुम्भ	: मिष्ठान्न भोजन
कन्या	: यात्राको योग	मीन	: आलश्यता

गठबन्धनको बद्नियत

कुलचन्द्र वाग्ले

चुनावी मौसम शुरु भएको छ । तर सरकारमा सहभागी गठबन्धन दलका नेताहरु चुनाव सार्ने बहानाबाजी गर्दैछन् । स्थानीय तहसरकारको चुनाव आगामी वैशाखमा गर्न निर्वाचन आयोगले सरकारलाई दिएको निर्देशनात्मक सुझावबाट नेपाली जनताले पनि चुनावी मौसम शुरु भएको थाहा पाएका छन् । अहिलेसम्म भएका बहसले निर्वाचन सार्नुपर्ने कुनै वैधानिक कारण र बाध्यता छैन भन्ने बुझिन्छ । स्वतन्त्र विधि विश्लेषक, बुद्धिजीवी, नागरिक समाज र जनता सबै चुनाव सार्न नहुने वा सार्नुपर्ने कुनै कारण नभएकोमा एकमत छन् । निर्वाचन आयोग यही मान्यतामा अडिग छ । तर सत्तालिप्सालले लिप्त गठबन्धनका केही नेता स्वार्थ सिद्धिका लागि अवैध हिपीमा लागेको र तिनका 'भित्रिया' कानूनवेत्ताले आफ्ना नेताको मनसायमा मोसो मिल्ने उपाय सुझाएको सबैले बुझेका छन् । भित्रिया बुद्धिजीवीको तर्क अहिलेलाई चुनाव नगर्न मिल्छ रे ।

त्यसो त कहिल्यै नगरे पनि मिल्ला नि ? सञ्चारलगयत विभिन्न माध्यमबाट व्यक्त धारणाले नेताको स्वार्थ, भित्रियाको 'नक्कली' सुझाव, विद्यिसम्मत कुरा र आयोगको भनाइका विषयमा तथ्यपरक जानकारी बुझ्ने भाषामा सार्वजनिक छन् । चाकरीदारहरुले कमेको 'रेशमी परिधान सज्जित तर नांगो सम्राट' बराबर गठबन्धन दलका केही नेता सम्पूर्ण लज्जा र ठट्टाको पात्र अहिलेको दृश्य र श्रुत्य हो ।

नागरिकले आँखा चिम्लिएका छैनन् । यी नेताको विश्वसनीयतामा पुन: तीव्र पहिरो गइरहेको छ । जब निर्वाचन आयोगले स्थानीय चुनावको लागि मितिसमेत सरकारलाई विधिसम्मत प्रस्ताव गयों तब गठबन्धनका नेताहरु चुनाव सार्न खोँचे थाप्न थाले । चुनाव सार्न खोजे खासगरी गठबन्धनका कथित 'क्रान्तिकारी' नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र-माके) र नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी-एस) हुन् । जुलुसकै तर्क र उपाय प्रस्तुत गरेपनि दी दुई कम्युनिष्ट घटका नेताको उद्देश्य स्थानीय चुनाव नगर्ने नै हो । 'माके र एस' यी दुबै कम्युनिष्ट दलबाई स्थानीय वा आगामी कुनै पनि निर्वाचनमा आफ्नो हैसियत धरासायी हुने अनुमान मात्रै होइन कि विश्वास पनि छ ।

स्पष्ट छ, त्यसैले यी कम्युनिष्ट घटक चुनाव रोक्न खोजीँदैछन् । जालझेलको तानाबाना बुनेँदैछन् र रहस्यमय गठबन्धनभित्र चुनावी पदसंख्या बाँडफाडको सौदाबाजी (बार्गेनिङग) गर्दैछन् । कम्युनिष्टहरु आफूले जित्ने मात्र चुनाव चाहन्छन् भन्ने कुरा पुष्पकमल दाहाल र माधव नेपालले पुनर्पुष्टि गरेका छन् । विधिले, लोकतन्त्रले, देश र जनताले जित्ने चुनाव कम्युनिष्टहरुले कतै पनि, कहिल्यै पनि चाहेको भेटिँदैन । यसको कथित छिद्रमा खेल्न खोजेका छन् । सरकारी पक्षले संविधानअनुसार नै 'सरकारले चुनाव गराउने भन्नुको मतलब त्यही छिद्रमा खेल्ने मनसाय हो भन्ने अर्थ निस्कन्छ । ऐन अनुसार किन भनिएन ? ऐनभन्दा संविधान ठूलो-मूल भनिएला, सत्य हो ।

तर ऐनको प्रावधानलाई किन पूर्ण बेवास्ता गरिदै छ र संविधानले 'गाउँसभा' र 'नगरसभा' भन्नुको मतलबलाई किन परिभाषित गरिदैन ? गाउँ कार्यपालिका,नगर कार्यपालिका, गाउँसभा वा नगरसभा भन्नुमा संरचनगत भिन्नता छ कि,छैन ? छिद्रान्वेषी नेताहरुलाई कार्यपालिका (सरकार) र प्रतिनिधिसभा (व्यवस्थापिका) भनिनुपौचको भिन्नता त अवश्य नै थाहा होला ? अन्तर सम्बन्धित भएपनि कार्यपालिका चुन्न र प्रतिनिधिसभा बन्नुको भिन्नता पनि थाहै होला ? त्यस्तै गाउँ वा नगर कार्यपालिका भन्नु र गाउँ वा नगर सभा भन्नुको संरचनागत अन्तर पनि बुझ्नुपर्ने हो ?

संविधानले 'सभा' बोलेको छ, 'पालिका' होइन । निर्वाचन ऐन र संविधान दुबैले स्थानीय तहको पदावधि पाँच वर्षको हुने भने । यसो भन्नुको अर्थ पाँच वर्षभन्दा बढी पदावधि यी तहको हुँदैन वा जहिँन भनेको सोझै बुझिन्छ । ऐनले स्थानीय तहको निर्वाचन पदावधि सकिन्दु दुई महिना अघि नै हुनुपर्ने व्यवस्था गर्यो । बुझिने कुरा संविधानले 'सभा' को भने, ऐनले पालिका निर्वाचनको समय तोकेको भन्ने स्पष्ट बुझिने प्रावधान राखिदिएको भए छिद्रान्वेषी स्वार्थलाई टाउको जोतेर बार भकाउने मौका सायदै मिल्थ्यो ?

भन्दा रिस उठ्ला तर प्रवृत्तिको सालीन समीक्षा गर्दा पुष्पकमल दाहाल नेपाली राजनीतिका अराजक, अस्थिर र अवसरवादका प्रतीक हुन् । अहिलेको निर्वाचन 'हरु' टार्न दाहालको राजनीतिक जीवनको अन्तिम पइयत्न हो भन्ने लाग्छ । उदाहरण त जति पनि छन् तर यिनै दुई पात्र दाहाल र प्रधानमन्त्री देउवा अहिले पनि सँगै छन् र उदाहरण पनि यिनै दुईवीचको सन्दर्भ अनुकूल होला ।

कांग्रेसका सभापति देउवा र दाहालबीच अहिलेजस्तै गठबन्धन थियो । यसअघिको वा स्थानीय तहको पहिलो निर्वाचनको बेला । दाहालले प्रधानमन्त्रीसमेत रहेका देउवालाई त्यतिबेला पनि आफ्नो चुनावी अभियानमा उपयोग गरे । माओवादीको प्रचारमा समेत हिँडेका सभापति तथा प्रधानमन्त्री देउवाले दाहाल पृत्रि रेणुलाई जिताउन गरेको भाषण र भएको घटना जाहेरै छ ।

अन्तत: दाहालले कांग्रेसलाई लात हाने र रातारात एमालेका अध्यक्ष ओलीको पोँटामा आश्रय लिन पुगे । सभापति तथा निर्वाचनको तयारीमा जुटेका प्रधानमन्त्री देउवा 'हिस्स बुढी हरिया दाँत' भन्ने टुक्काको मर्ममा पुगे । कांग्रेसको चुनावी परिणाम क्स्तो रहयो जाहेर नै छ । माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष दाहाल चुनाव सार्ने अपवाद यहाँका कम्युनिष्टहरु समेत होइनन् र कम्युनिष्ट लोकतन्त्र समर्थक पनि होइनन् । चुनाव नगर्ने उपाय खोजीको नेतृत्व नेकपा माओवादी केन्द्रका 'स्वघोषित' अध्यक्ष दाहालले गरिरहेका छन् । नेकपा एमालेबाट बहिर्गमित माधव नेपाल लोकतन्त्रको होइन दाहालको मतियार बनेको देखिदैछ ।

एमालेका अध्यक्ष केपी शर्मा ओली 'सयौं मुसा खाएर हज गर्न हिँडेको बिरालो'को कथाजस्तो प्रजातन्त्रका सबै मामाघर भकाएर सरकारबाट प्रतिपक्षमा पदासीनपछि लोकतन्त्रको बखान गर्दैछन् । कम्युनिष्टहरुको सत्ता केन्द्रित जालझेलबाट नेपालको लोकतन्त्रले कहिले मुक्ति पाउने हो ? जुन दिन त्यस्तो मुक्ति लोकतन्त्रले पाउने छ, त्यस दिनबाट नेपाली जनताले राजनीतिक प्रणालीमा स्थायित्व पाउने छन् । यही स्थायित्वमा विकासको गति निर्वाध र गरिबी निवारणको यात्रा सबल हुनेछ ।

अर्को विकल्पमा कि कम्युनिष्टहरु लोकतन्त्रप्रति पूर्ण प्रतिबद्ध हुन जरुरी छ, कि विगतिल निष्प्रभावी हुनुपर्ने आवश्यकता बोध नेपाली राजनीतिमा भएको छ । क्रान्तिको कुरा गर्ने तर नागरिक स्वायत्तता र लोकतन्त्रको बाटो छेक्ने, विकासको कुरा गर्ने तर विकासकै मार्ग अवरुद्ध पार्ने, राष्ट्रवादको चर्को गफ गर्ने तर जनता र राष्ट्रलाई नै अन्तत: कमजोर पार्ने षड्यन्त्रका महरथी कम्युनिष्टहरु समयमा रुपान्तरित र लोकतान्त्रिक भएमा देश, दुनियाको सुखद यात्रा निर्वाध अघि बढ्ने छ । कि विकल्पमा अर्को प्रजातान्त्रिक दल आवश्यक छ, कांग्रेस खुँदैछ ।

नेपाली कांग्रेस चुकेको छ, त्यसैले अलोकतान्त्रिक तत्वले राजनीतिमा काली चुक घोल्ने अवसर पाएका हुन् र छन् । माके अध्यक्ष दाहालको लहैलहैमा कांग्रेस नेतृत्वको निर्णय क्स्तो हुन्छ ? बाहिर आएको छैन । तर कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवाका मतगामीहरुको आवाज दाहालसँगै मिल्दोजुल्दो आइरहेछ । 'संविधान अनुसार नै सरखार ? (सरकार) ले चुनाव गराउँ छ' यो भनेको मतलब के ?

सरकारी गठबन्धन दलभएकेका एक नेता दाहालले स्थानीय तहको पदावधिपछि छ महिनासम्ममा चुनाव गराउन सकिने संविधानको व्यख्या गरेका छन् । बेलायतमा पार्टी फुटाउने घटना बिरलै छ । बेकिंजट जनमत संग्रहाका नयाँ गठन गरिएको युकिप पार्टी केही समय सक्रिय र सफल जस्तो देखियो । तर कन्जरभेटिभ पार्टीबाट राजीनामा दिएर युकिपमा जाने सांसदहरुको भविष्य भने त्यति लामो हुन सकेन । कतिपय विषयमा सांसदहरुलाई आफ्नो स्वतन्त्र धारणा राख्न पाउने मात्रै हैन, आफ्नो पार्टीले अगाडी सारेको प्रस्तावविरुद्ध पनि मतदान गर्न सक्ने अधिकार भएको कारण पनि सितिमिति पार्टी नै छाडी हाल्नपर्ने अवस्था नआइरो हुनुपर्छ ।

यही परिवेशमा दोश्रो विश्वयुद्धकालीन ताका संसारमै निकै बलियो देखिएका प्रधमात बेलायती प्रधानमन्त्री विन्स्टन चर्चिलको राजनीतिक पृष्ठभूमि पनि रोचक देखिन्छ । उनी पहिलो पटक सांसदको रूपमा सन् १९०० मा कन्जरभेटिभ पार्टीको प्रतिनिधित्व गर्दै ओल्ड हयाम क्षेत्रबाट वेस्ट मिनिस्टरमा प्रवेश गरेका थिए । विभिन्न विषयमा मतभिन्नता भएपछि उनले सन् १९०४ मा आफ्नो पार्टी छाडेर लिबरल पार्टी प्रवेश गरे । त्यसपछि भएको निर्वाचनमा म्यानचेष्टर नर्थ वेस्टबाट चुनाव पनि जिते ।

यसरी ४० वर्ष नटेक्दै उनले विभिन्न महत्वपूर्ण राजनीतिक जिम्मेवारी बहन गरिसकेका थिए । सन् १९५५ बाट चर्चिलको राजनीतिक जीवन ओरालो लाग्यो । पार्टीगत विचार नमिलेर आमचुनावमा पार्टी छाडेर स्वतन्त्र उम्मेद्वार बने तर हार खान पर्यो । सन् १९२४ मा भएको निर्वाचनमा भने इपिइ क्षेत्रबाट स्वतन्त्र भनिए पनि कन्जरभेटिभहरुको भिर्षी सहयोगमा विजयी भए ।

एक वर्षपछि फेरि कन्जरभेटिभ पार्टीमा नै फर्किएपछि तुरुन्तै चान्सलर एक्स चेकर (अर्थ मन्त्री) बन्न सफल भए । सन् १९२९ मा टोरी पार्टी सरकारबाट बाहिरिएपछि दश वर्षसम्म चर्चिलको राजनीतिक जीवन फेरि ओझेलमा पर्यो । उनी पहिलो पटक मे १९४० मा ७१ वर्षको उमेरमा प्रधानमन्त्री बन्न सफल भएका थिए । सन् १९४५ मा भएको निर्वाचनमा पार्टीको हार भएकोले विपक्षी दलको नेता बन्न उनी बाध्य भए । सन् १९५१ मा भएको निर्वाचनमा कन्जर भेटिभले फेरि लेबर पार्टीलाई हराउन सफल भयो । र, उनी फेरि दोश्रो पटक प्रधानमन्त्री बने । तर बिर्सँदो स्वास्थ्य तथा वृद्ध उमेरको कारण उनले सन् १९५५ मा प्रधानमन्त्री पदबाट राजीनामा दिए । मृत्यु हुनु एक वर्ष अगाडी सन् १९६४ सम्म उनी सांसद नै थिए । अहिले ६५० सदस्य भएको बेलायती सदनमा एक जनादेखि ३६१ जना प्रतिनिधि भएको एघार वटा राजनीतिक पार्टीको उपस्थिति रहेको छ ।

मुख्यत दुई पार्टीको वर्चस्व देखिने बेलायतमा पार्टी स्थापनाको इतिहास हेर्ने हो भने सन् १७८१ देखि १८३४ सम्म हिक्या र टोरी पार्टी मात्रै देखिन्छ । सन् १८३४ मा कन्जरभेटिभको उदय भयो । मजदुरहरुको हक हितलाई ध्यानमा राखेर सन् १९०० मा स्थापित लेबोर पार्टी सन् १९१७ मा को-अपरेटिभ पार्टीसँग सहकार्य गरेर एउटै पार्टी बनेको देखिन्छ । हिक्या पार्टीकै एउटा होंगा लिबरल पार्टी हुँदै सन् १९८८ मा लिबरल डेमोक्र्याट हुन पुग्यो । सबैभन्दा नयाँ पार्टी स्कटल्याण्डका पूर्व मुख्यमन्त्री एलेक्स साल्मोनले स्कटिस न्याशनलिष्ट पार्टीबाट अलग भएर गठन गरेको अल्वा पार्टी हो । सन् १९९० मा स्थापित ग्रीन पार्टीले पनि जनस्तरमा केही छाप छोड्न सफल हुँदै आएको छ । सन् १९२९ मा लेबर पार्टीको २८८ सिट थियो तर १९३१ को निर्वाचनमा मात्र ५२ सिटमा चित्त बुझाउन पर्यो । सन् १९४५ को चुनावमा लेबर पार्टीले भारी मतान्तरले जित हासिल गर्यो । त्यस बीचमा पार्टी टुटफुटले असर पार्यो । सन् १९९७ मा भइएरहा लेबर पार्टीले सन् १९४५ मा झन्दा बढी नतिजा हात पार्यो । कन्जरभेटिभ पार्टीले आफ्नो आधा भन्दा बढी सिट गुमाउनु पर्यो ।

बेलायतमा सन् २०१० देखि भने कन्जरभेटिभ पार्टीले कहिले एकल त कहिले संयुक्त सरकार चलाइरहेको छ । लेबर पार्टीले सन् १९२९, ३५ र ६४, ७० र ७५, ७९ र १९९७, २०१० गरी पटक पटक सरकारको नेतृत्व गरेको देखिन्छ भने बाँकी समय कन्जरभेटिभले शासन गर्दै आएको छ । पहिलो र दोश्रो विश्वयुद्ध ताकाको केही समयबाहेक बेलायतको इतिहासमा पूर्ण मिलिजुली सरकार भने सन् २०१० देखि २०१५ सम्म कन्जर भेटिभ र लिबरल पार्टीले मात्रै सञ्चालन गरेको देखिन्छ । सन् १८९८ देखि १९२२ सम्म लिबरल पार्टीका चारजना नेता आठ पटक प्रधानमन्त्री बनेको इतिहास छ भने पछिल्लो समयमा निक क्लेग पाँच वर्ष उपप्रधानमन्त्री क्लेग लिबरल पार्टीको उपस्थितिसम्म देखाउन सके । - साभार: रातोपाटी

बेलायतको राजनीतिमा बोरिसको अग्निपरीक्षा

सुरेन्द्र नेपाल श्रेष्ठ

संसदीय व्यवस्थाको एक महत्वपूर्ण विशेषता भनेको दल बदलमा रोक हो भन्ने बुझाइ छ । एउटा पार्टीबाट चुनाव जितेर आउने तर पछि अर्को पार्टीमा जानबाट रोक्नु स्वाभाविक जस्तो पनि लाग्दछ । तोकिएको संख्या पुगेमा नयाँ दल खोल्न पाउने संवैधानिक व्यवस्था भने हुन्छ नै । नेपालको परिवेशमा विशेषत: यो वर्ष यो विषयमा धेरै घटना परिघटना मञ्चन भए । पुस्रा प्रतिधारी दल एमालेले त यही विषयलाई लिएर अहिलेसम्म सदन नै चल्न दिएको छैन । यो झन्डै उस्तै प्रकृति जस्तो देखिने तर बिल्कुल फरक विषय थियो ।

नेपालको संविधानले दल बदललाई कानुनी मान्यता दिएको छैन । त्यो अहिले नै दिनुपर्छ भन्ने मेरो जिकिर पनि छैन । तर प्रजातन्त्रको जननी मानिने बेलायतमा भने एक पटक जनताद्वारा मत पाएर विजयी भएपछि त्यो सांसदलाई अर्को निर्वाचन नभएसम्म आफ्नो छुँडै पहिचान स्थापना गर्न वा पार्टी परिवर्तन गर्न बन्देज लगाइएको छैन । जनताले निर्वाचनमा सम्बन्धित व्यक्तिको नाम अगाडि क्रस चिन्ह लगाऊंले हुँदा यो स्वतन्त्रता दिनुपर्छ भन्ने सिद्धान्तको बहस अठारौं शताब्दीको अन्त्यतिर नै भैसकेको थियो । सम्बन्धित सांसदले आफ्नो पार्टी नेतालाई अब आइन्दा तिम्रो पार्टीमा छैन भन्ने जानकारी दिएर स्वतन्त्र वा नयाँ पार्टीमा जान सक्ने व्यवस्था छ । यसको लागि राजीनामा दिएर उपनिर्वाचन हौंन । तर धेरैजसो असन्तुष्ट सांसदहरुले राजीनामा दिएर पद खाली गर्ने र उपनिर्वाचनमा आफै अर्को पार्टीबाट उम्मेद्वार बनेर हारजित हुने चलन देखिन्छ । अहिले बेलायतको राजनीतिमा प्रधानमन्त्रीले राजीनामा दिनुपर्छ भन्ने माग बढिरहेको छ । कोरोनाको समयमा सबै घरभित्रै बस्ने,छ जनासम्म मात्रै घर बाहिर भेटघाट गर्न पाइने नियम हँदा आफू भने प्रधानमन्त्री निवासको बगैंचामा धेरै कर्मचारीहरु जम्मा गरी पार्टी गरेको विषय सार्वजनिक भएपछि यस्तो आवाज उठेको हो । बोरिस जोन्सन् आफूले त्यस्तो पार्टी आयोजना नगरेको, कसैले पनि त्यसो गर्न हुँदैन भनेर जानकारी नगराएको जस्तो हल्लुका प्रतिवाद गरिरहेका छन् । केही दिनमा यसबारे सत्यतथ्य पत्ता लगाउन क्याबिनेट सेक्रेटरी सु ग्रेको नेतृत्वमा गठित आयोगको प्रतिवेदन कस्तो आउँछ, त्यसैमा उनको भविष्य जोडिएको देखिन्छ ।

बोरिसले पटकपटक व्यक्तिगत, पारिवारिक र सामाजिक, राजनीतिक विषयमा धेरै विवादित क्रियाकलाप गर्दै आइका छन् । उनी पहिलादेखि नै अरलाई खासै महत्व नदिने, सकेसम्म कानुन र नियमबाट बढी बाँधिन नसरे हुन्थ्यो भन्ने प्रकृतिको विचार्धी थिए भन्ने उनलाई इटन कलेजमा पढाउंजेमध्ये एक शिक्षकले गरेको बुलासा प्रमाणित भए जस्तो देखिन्छ । यो विषयलाई लिएर विज्ञान मन्त्री,स्वास्थ्य मन्त्रीलगायत केही महत्वपूर्ण सांसदहरुले उनले तुरुन्तै राजीनामा दिनुपर्छ भनिरहेका छन् । धेरैजसोले भने अँचिभुक आयोगको प्रतिवेदन पर्खिरहेका छन् ।

यही जनवरी १९ का दिन बेलायती राजनीतिक इतिहासमा एउटा नौलो घटना घटेको छ । विगत २५ वर्षमा जम्मा तीन जना सांसदले दल परिवर्तन गरेका थिए । ती तीनैजना सांसद कन्जरभेटिभबाट लेबर पार्टीमा गएका थिए । तर त्यतिबेला लेबर सरकारमा थियो । मानवीय विशेषताअनुसार प्रतिपक्षबाट सरकारी दलमा पद पाउनका लागि जानु स्वाभाविक पनि देखिन्छ । तर यसपालि भने पहिलोपल्ट किस्चियन बेकफोर्ड भन्ने सांसद सरकारी पार्टीबाट प्रतिपक्षमा गएका छन् । टोरी पार्टीबाट गत निर्वाचनमा बेरी साउथ निर्वाचन क्षेत्रबाट ४०२ मतको झिनो बहुमतले विजय भएका सांसदले आफूले पार्टी छाड्न परेको मुख्य कारण बोरिसको जनताप्रतिको अपमानजनक व्यवहार नै हो भनेका छन् । आफ्नो निर्वाचन क्षेत्रका जनतालाई नेतृत्वले खासै महत्व नदिएको पनि उनको जिकिर छ । अबका केही दिनमा यस्ता घटना दोहोरिने सम्भावना पनि छ । बेलायतमा पार्टी फुटाउने घटना बिरलै छ । बेकिंजट जनमत संग्रहाका नयाँ गठन गरिएको युकिप पार्टी केही समय सक्रिय र सफल जस्तो देखियो । तर कन्जरभेटिभ पार्टीबाट राजीनामा दिएर युकिपमा जाने सांसदहरुको भविष्य भने त्यति लामो हुन सकेन । कतिपय विषयमा सांसदहरुलाई आफ्नो स्वतन्त्र धारणा राख्न पाउने मात्रै हैन, आफ्नो पार्टीले अगाडी सारेको प्रस्तावविरुद्ध पनि मतदान गर्न सक्ने अधिकार भएको कारण पनि सितिमिति पार्टी नै छाडी हाल्नपर्ने अवस्था नआइरो हुनुपर्छ ।

यही परिवेशमा दोश्रो विश्वयुद्धकालीन ताका संसारमै निकै बलियो देखिएका प्रधमात बेलायती प्रधानमन्त्री विन्स्टन चर्चिलको राजनीतिक पृष्ठभूमि पनि रोचक देखिन्छ । उनी पहिलो पटक सांसदको रूपमा सन् १९०० मा कन्जरभेटिभ पार्टीको प्रतिनिधित्व गर्दै ओल्ड हयाम क्षेत्रबाट वेस्ट मिनिस्टरमा प्रवेश गरेका थिए । विभिन्न विषयमा मतभिन्नता भएपछि उनले सन् १९०४ मा आफ्नो पार्टी छाडेर लिबरल पार्टी प्रवेश गरे । त्यसपछि भएको निर्वाचनमा म्यानचेष्टर नर्थ वेस्टबाट चुनाव पनि जिते ।

यसरी ४० वर्ष नटेक्दै उनले विभिन्न महत्वपूर्ण राजनीतिक जिम्मेवारी बहन गरिसकेका थिए । सन् १९५५ बाट चर्चिलको राजनीतिक जीवन ओरालो लाग्यो । पार्टीगत विचार नमिलेर आमचुनावमा पार्टी छाडेर स्वतन्त्र उम्मेद्वार बने तर हार खान पर्यो । सन् १९२४ मा भएको निर्वाचनमा भने इपिइ क्षेत्रबाट स्वतन्त्र भनिए पनि कन्जरभेटिभहरुको भिर्षी सहयोगमा विजयी भए ।

एक वर्षपछि फेरि कन्जरभेटिभ पार्टीमा नै फर्किएपछि तुरुन्तै चान्सलर एक्स चेकर (अर्थ मन्त्री) बन्न सफल भए । सन् १९२९ मा टोरी पार्टी सरकारबाट बाहिरिएपछि दश वर्षसम्म चर्चिलको राजनीतिक जीवन फेरि ओझेलमा पर्यो । उनी पहिलो पटक मे १९४० मा ७१ वर्षको उमेरमा प्रधानमन्त्री बन्न सफल भएका थिए । सन् १९४५ मा भएको निर्वाचनमा पार्टीको हार भएकोले विपक्षी दलको नेता बन्न उनी बाध्य भए । सन् १९५१ मा भएको निर्वाचनमा कन्जर भेटिभले फेरि लेबर पार्टीलाई हराउन सफल भयो । र, उनी फेरि दोश्रो पटक प्रधानमन्त्री बने । तर बिर्सँदो स्वास्थ्य तथा वृद्ध उमेरको कारण उनले सन् १९५५ मा प्रधानमन्त्री पदबाट राजीनामा दिए । मृत्यु हुनु एक वर्ष अगाडी सन् १९६४ सम्म उनी सांसद नै थिए । अहिले ६५० सदस्य भएको बेलायती सदनमा एक जनादेखि ३६१ जना प्रतिनिधि भएको एघार वटा राजनीतिक पार्टीको उपस्थिति रहेको छ ।

मुख्यत दुई पार्टीको वर्चस्व देखिने बेलायतमा पार्टी स्थापनाको इतिहास हेर्ने हो भने सन् १७८१ देखि १८३४ सम्म हिक्या र टोरी पार्टी मात्रै देखिन्छ । सन् १८३४ मा कन्जरभेटिभको उदय भयो । मजदुरहरुको हक हितलाई ध्यानमा राखेर सन् १९०० मा स्थापित लेबोर पार्टी सन् १९१७ मा को-अपरेटिभ पार्टीसँग सहकार्य गरेर एउटै पार्टी बनेको देखिन्छ । हिक्या पार्टीकै एउटा होंगा लिबरल पार्टी हुँदै सन् १९८८ मा लिबरल डेमोक्र्याट हुन पुग्यो । सबैभन्दा नयाँ पार्टी स्कटल्याण्डका पूर्व मुख्यमन्त्री एलेक्स साल्मोनले स्कटिस न्याशनलिष्ट पार्टीबाट अलग भएर गठन गरेको अल्वा पार्टी हो । सन् १९९० मा स्थापित ग्रीन पार्टीले पनि जनस्तरमा केही छाप छोड्न सफल हुँदै आएको छ । सन् १९२९ मा लेबर पार्टीको २८८ सिट थियो तर १९३१ को निर्वाचनमा मात्र ५२ सिटमा चित्त बुझाउन पर्यो । सन् १९४५ को चुनावमा लेबर पार्टीले भारी मतान्तरले जित हासिल गर्यो । त्यस बीचमा पार्टी टुटफुटले असर पार्यो । सन् १९९७ मा भइएरहा लेबर पार्टीले सन् १९४५ मा झन्दा बढी नतिजा हात पार्यो । कन्जरभेटिभ पार्टीले आफ्नो आधा भन्दा बढी सिट गुमाउनु पर्यो ।

बेलायतमा सन् २०१० देखि भने कन्जरभेटिभ पार्टीले कहिले एकल त कहिले संयुक्त सरकार चलाइरहेको छ । लेबर पार्टीले सन् १९२९, ३५ र ६४, ७० र ७५, ७९ र १९९७, २०१० गरी पटक पटक सरकारको नेतृत्व गरेको देखिन्छ भने बाँकी समय कन्जरभेटिभले शासन गर्दै आएको छ । पहिलो र दोश्रो विश्वयुद्ध ताकाको केही समयबाहेक बेलायतको इतिहासमा पूर्ण मिलिजुली सरकार भने सन् २०१० देखि २०१५ सम्म कन्जर भेटिभ र लिबरल पार्टीले मात्रै सञ्चालन गरेको देखिन्छ । सन् १८९८ देखि १९२२ सम्म लिबरल पार्टीका चारजना नेता आठ पटक प्रधानमन्त्री बनेको इतिहास छ भने पछिल्लो समयमा निक क्लेग पाँच वर्ष उपप्रधानमन्त्री क्लेग लिबरल पार्टीको उपस्थितिसम्म देखाउन सके । - साभार: रातोपाटी

दुई वर्षपछि फिल्मको छायांकनमा फर्किइन् वर्षा

काठमाडौं/ फिल्म 'जाबै जाबा' रिलिजपछि अभिनेत्री वर्षा राउतले नयाँ फिल्म साइन गर्न झन्ड्रै एक वर्ष लगाइन् ।

विवाह गरेपछि फिल्म पाउन छाडेको चर्चा समेत चल्यो । यसपछि भने उनले २०७६ सालमा 'दुई नम्बरी' र 'के घर के ढेरा' फिल्म साइन गरेकी थिइन् । उनले त्यही वर्षको फागुनमा 'दुई नम्बरी' को सुटिङ पनि सुरु गरिन् । तर, छायांकनकै क्रममा कोरोनाका कारण देश लकडाउन भयो ।

कोरोना महामारी फैलिएपछि रोकिएको यो फिल्मको छायांकन दुई वर्ष हुन लाग्दा पनि पुनः सुरु हुन सकेको छैन । उनले साइन गरेको अर्को फिल्म 'के घर के ढेरा' को छायांकन पनि अन्योल छ । पहिलो र दोस्रो चरणको लकडाउनपछि अरु अभिनेत्रीहरूले लगातार फिल्ममा काम गरिरहँदा वर्षाले भने फिल्मको छायांकन गर्न पाइनन् । यो समयमा उनी म्यूजिक भिडियोमै बढी देखिइन् ।

'दुई नम्बरी' र 'के घर के ढेरा' को छायांकन सुरु हुने अत्तोपत्तो नभएपछि वर्षाले गत पुष्मा फिल्म 'लाखे' साइन गरिन् । तर, उनले फिल्म साइन गरे लगतै कोरोनाको तेस्रो लहर सुरु भयो ।

जसले गर्दा यो फिल्मको छायांकन पनि अन्योल बनेको थियो । तर, महामारीका बीच 'लाखे' को पुष अन्तिमबाट सुटिङ सुरु भएको छ । र, दुई वर्षपछि वर्षा फिल्मको छायांकनमा फर्किएकी छन् ।

छायांकन सुरु भएको १३ दिनपछि मंगलवारबाट उनले 'लाखे' को सुटिङ ज्वाइन गरेकी हुन् । दुई वर्षसम्म फिल्मको छायांकनबाट टाढा रहेकी उनलाई कामका फर्किन पाउँदाको खुसी पुढ बितेभन्दा कम छैन ।

कोरोना महामारीका कारण दुई यूनिट बनाएर सुटिङ भइरहेको फिल्ममा वर्षासँगै सौगात मल्ल, अनुपविक्रम शाही, अर्पण थापा, आर्यन अधिकारी लगायतको पनि अभिनय छ ।

- साभार: फिल्मीखबर

बिचौलियालाई कार्यालयभित्र प्रवेश नदिनुस् : मन्त्री दाहाल

काठमाडौं (रासस)/ वाग्मती प्रदेशका श्रम, रोजगार तथा यातायातमन्त्री घनश्याम दाहालले बिचौलियालाई कार्यालयभित्र प्रवेश नदिन निर्देशन दिएका छन् ।

यातायात व्यवस्था कार्यालय एकान्तकुनाको अनुगमन गर्ने क्रममा उनले कर्मचारीलाई यस्तो निर्देशन दिएको हो ।

"पहिलो वरीत बिचौलियालाई कार्यालयभित्र पस्न नदिनुहोस् मन्त्री, यदि त्यो भएन भने पुलिस लगाएर भए पनि उनीहरूलाई समाउँडौं र कारबाही गर्छौं", उनले भने, "कानुनी कारबाहीमा आएपछि बिचौलियाको विगविगी कम हुने र सलत काम गर्ने कर्मचारी पनि हच्किएर सही बाटोमा आउनेछ ।"

मन्त्री दाहालले कार्यालयमा कहींकतै सेटिङ रहेको पाएमा त्यसलाई निर्मम तरिकाले नियन्त्रण गर्ने उल्लेख गर्दै कार्यालयभित्र कहींकतै कर्मचारीको सेटिङ छ भने हामी खोजी गर्नेछौं र त्यसलाई निर्मम तरिकाले नियन्त्रण गर्छौं भने ।

वाग्मती प्रदेश यातायात मन्त्रालयका सचिव अशोक शाहसहित मन्त्री दाहाल छड्के अनुगमनका लागि यातायात व्यवस्था कार्यालय पुगेका थिये । सेवाग्राहीको गुनासो आएपछि मन्त्री दाहालले छड्के अनुगमन गरेको हो ।

सो अवसरमा सचिव शाहले ढया प्रणलीले गर्दा आएको समस्याको छिट्टै समाधान गरिने र यसका लागि अनलाइन प्रणालीको विकास गरिने बताए ।

उनले वाग्मतीलई नमूना प्रदेश बनाउने गरी काम गरिने बताउँदै मन्त्रालयअन्तर्गतका कार्यालय तथा निकायमा बिचौलियालाई रोक्ने र भ्रष्टाचार शून्य सहनशीलता नीति अवलम्बन गरिने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे ।

सहिद धर्मभक्त माथेमाको सम्झना

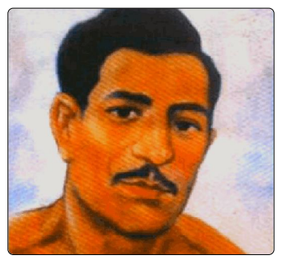

काठमाडौं (रासस)/ सहिद सप्ताहको चौथो दिन बिहीबार सहिद धर्मभक्त माथेमाको शालिकमा माल्यापर्ण गरी सम्झना गरिएको छ । प्रजातन्त्र प्राप्तिका लागि माथेमाले अमरत्व प्राप्त गरेको स्थलमा रहेको शालिकमा बिहीबार पुष्पगुच्छा अर्पण गरी उनलाई स्मरण गरिएको छ ।

माथेमा जन्मिएको ठाउँ काठमाडौंको ओमबहाल र अमरत्व प्राप्त गरेको ठाउँ सिफल उकालोमा महानगरले माथेमाको पूर्णकदको शल्कि प्रतिस्थापन गरिसकेको छ । बिहीबार उनको उक्त शालिकमा नै माल्यापर्ण गरेर स्मरण गरिएको हो ।

कर्यक्रममा कमपाका प्रमुख विचासुन्दर शाक्य, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लोकनाथ पौडयाल, वडा ७ का अध्यक्ष शुद्धकुमार डंगोल तथा वडा सदस्य र सीमित कर्मचारी सहभागी भएर शालिकमा पुष्पगुच्छा अर्पण गरिएको हो । केरेंसा महामारी भएकाले यस वर्ष सहिद सप्ताहका कार्यक्रम सीमित व्यक्तिका बीच आयोजना भइरोका छन् ।

विसं १९६६ असोज १ गते काठमाडौंको ओमबहालमा जन्मेका माथेमालाई तत्कालीन शासकको विरुद्धमा गतिविधि सञ्चालन गरेको आरोप लगाई विसं १९९७ माघ १३ गते काठमाडौंको सिफलमा रहेको बकाइनेनोको रुखमा झुण्ड्याएर प्राणदण्ड दिइएको थियो । काठमाडौं महानगरले सहिद माथेमाको सम्मानमा 'धर्मभक्त माथेमा महानगर मानव सेवा आश्रम' निर्माण गर्दैछ । नगार्जुन नगरपालिकाले उपलब्ध गराउने वडा नं ६ सेतो गुम्बासँग जोडिएको बागेश्वरी मन्दिर परिसरको करिब १८ रोपनी जग्गामा आश्रम निर्माण हुनेछ । यसका लागि महानगरपालिकाले नगरपालिकालाई विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन बुझाइसकेको छ ।

तत्कालीन राणा प्रधानमन्त्री जुद्धशम्शेरले विसं १९९७ माघ ६ गते शुक्रवार शाल्ही, धर्मभक्त माथेमा, गंगालाल श्रेष्ठ र दशरथ चन्दलाई ज्यान दण्ड दिने निर्णय गरेको थियो । निर्णय भएको चार दिनपछि शुक्रराज शास्त्रीलाई टेकु पचलीमा झुण्ड्याएर, सात दिनपछि माथेमालाई सिफल उकालोमा झुण्ड्याएर र नौ दिनपछि दशरथ चन्द र गंगालाल श्रेष्ठलाई निष्कासी नदी किनार सीधा भगवतीमा गोली हानी ज्यानदण्ड दिइएको थियो ।

खेलमैदान निर्माण

रामपुर (पाल्पा) (रासस) / निस्दी गाउँपालिका-६ अर्चलेको सिमलढांढा र रनगुवा टोलमा खेलमैदान निर्माण गरिएको छ ।

निस्दी गाउँपालिकाको रु तीन लाख ६० हजार अनुदान सहयोग र स्थानीय जनसहभागिताको रु ४० हजार गरी रु चार लाखको लागतमा सिमलढांढामा खेलमैदान निर्माण भएको हो । सोही बजेटमा रनगुवाटोलमा पनि खेलमैदान निर्माण गरिएको छ ।

अहिले खेलमैदान व्यवस्थित भएपछि पालिकास्तरीय खेल आयोजना गर्ने र यहाँका खेलाडीलाई प्रोत्साहन गर्दै खेलकूदका कार्यक्रममा जोड दिइने वडाअध्यक्ष मेखबहादुर सुनारीले बताएका छन् ।

व्यवस्थित खेलमैदान नहुँदा खेल खेल्न अप्ठ्यारो परेका बेला अब भने खेल खेलाउन र विभिन्न कार्यक्रम गर्न सजिलो पर्ने खेलकूद समन्वय समितिका अध्यक्ष कृष्णबहादुर सुनारीले बताए ।

नवनिर्मित रनगुवा खेलमैदानमा आगामी माघ १४ गतेदेखि टोलस्तरीय भलिबल प्रतियोगिताको आयोजनासमेत गरिने जनाइएको छ ।

कोटेश्वर-जडीबुटी सडक चैतसम्ममा सम्पन्न गरिने

काठमाडौं (रासस)/ काठमाडौं उपत्यकाको बढी सवारी चाप भएको सडकमा पर्ने कोटेश्वर (जडीबुटी विस्तार एकातर्फ सकिएको छ भने अर्कातर्फको काम चैतसम्ममा सकिने गरी अघि बढाइएको छ ।

दक्षिणतर्फ विस्तार सकिएको र उत्तरतर्फ काम भइरहेको डिभिजन सडक कार्यालय काठमाडौंले जनाएको छ । दक्षिणतिर चिसो नआउँदा नै सकिएको तर उत्तरतर्फ तल्लो भागको काम सकाउँदा नै चिसो बढिसकेको डिभिजनका सूचना अधिकार इन्जीनियर सुमित केसीले बताए । उनले भने, "चिसो सकिनासाथ कालोपत पनि गर्न सकिनेछ ।"

उत्तरतर्फको निर्माणस्थलमा एउटा घर रहेको छ जुन घरका कारणले पनि विस्तारमा समस्या भएको डिभिजनले जनाएको छ । घरधनी स्थानान्तरणका लागि सहमत नभएपछि अहिले सो विषय मुद्दामा छ । कोभिड संक्रमणका लागि असर पुगेका अरु ठेक्का जसरी यो ठेक्काको अवधि आगामी चैतसम्मका लागि थप भएको छ । त्यतिबेलामासम्म निर्माण सकिने इन्जीनियर केसीले बताए ।

काममा अवरोध नभए 'बेस' एक सातामा र 'ओभरले' एक साता गरी जम्मा दुई सातामा सम्पन्न हुने उनको भनाइ छ । काठमाडौंउपत्यका भित्रले एक प्रमख नाकाका रूपमा यो सडक रहेको छ । खासगरी प्रदेश १ र मधेस प्रदेशसँगै बागमती प्रदेशका विभिन्न जिल्लाबाट उपत्यका भित्रिनका लागि यही नाका छ ।

अरनिको, मध्यपहाडी, बिपीलगायतका राजमार्गका कारण पनि सडकको चाप बढिरहँदा यहाँ सडक घण्टौं जाम हुने गरेको थियो । सबैतिरबाट सवारीसाधन आउने तर चोक सानो हुँदा भीडभाड हुने गरेको थियो । चोक चौडा गरेसँगै जाम नियन्त्रणमा सहजरूपमा हुने अपेक्षा गरिएको छ । कोटेश्वरबाट जडीबुटीतर्फ लाग्दा देखि (उत्तरतर्फ एक लेन र दाहिने (दक्षिणतर्फ दुई लेन थने गरी निर्माण सुरु गरिएको थियो । विमानस्थलसे सडक चौडा गर्न सहमति दिएसँगै सडक विस्तारलाई बाटो खुलेको थियो ।

सडक सम्पन्न भएपछि जडीबुटीबाट आएका सवारीसाधन कोटेश्वर हुँदै काठमुमारीतर्फ र कोटेश्वरबाट आएका जडीबुटी हुँदै पेप्सीकोलातर्फ जान रोकिने छैनन् । चोक नै पार गर्नुपर्दा केही समय रोकिए पनि चोक पार नगर्ने सवारी भने रोकिने छैनन् । सो सडक आगामी दिनमा मनोहरा पुलसम्म विस्तार गर्ने योजना छ ।

सामान्य अवस्थामा यो सडकमा लामो समयसम्म जाम हुँदा यात्रु र सवारीचालक हैरान दिए । तीनकुनेबाट लोकन्थलीसम्म नै जाम हुँदा नागरिकलाई केही किमी यात्रा गर्न घण्टौं लाग्ने गरेको थियो ।

अहिलेको सडक विस्तार अल्पकालीन समाधान भए पनि दीर्घकालीनरूपमा यसको समाधान "फ्लाइओभर" नै भएको सडक विभागले बताउँदै आएको छ । तीनकुने-सूर्यविनायक सडक विस्तार गरेको जापान अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग नियोग (जाइकाले सो स्थलमा 'फ्लाइओभर' वा 'अण्डरपास' निर्माणका लागि अध्ययन गरिसकेको छ ।

दैनिक झयाप्प झयाप्प विद्युत् काटिँदा विद्यार्थीदेखि बिरामीसम्मलाई समस्या

भक्तपुर (रासस)/ मध्यपुरथिमि नगरपालिका-५ राष्ट्रिय संगम कोलोनी बस्ने कक्षा १० की सुनिता कार्की अचेल दैनिक विद्युत् काटिएर अनलाइन कक्षा लिन नपाउँदा निकै तनावमा छिन् । आउँदो एसइई परीक्षाको तयारीमा जुटेकी उनको विद्युत् बन्द भएर पढाइनै बिग्रिएपछि तनावमा परेकी हुन् ।

उनी मात्रै होइन आजभोलि दिउँसो र राति लोडसेडिङको झन्झलको दिने गरी दैनिक विद्युत् आपूर्ति बन्द हुँदा अनलाइन कक्षामा सहभागी भएको हजारौं विद्यार्थीदेखि कोरोना संक्रमण भएर होम आइसोलेशनमा बसेका बिरामीसमेत मारमा परेका छन् ।

सुनिता भन्छिन्, "याहँ नदिइ जतिबेला पनि दैनिक झयाप्प झयाप्प बत्ती जान्छ, अनलाइन कक्षा गर्दा धेरै मारमा परियो, सरले पनि गाली गर्नुहन्छ, मेरो मात्रै हैन, भाइबहिनीदेखि साथीहरूको समस्या पनि उस्तै छ, बत्ती गए राम्रो पढाइ बिग्रिइ यसको जिम्मेवारी विद्युत् प्राधिकरणले लिनुपर्दैन ?"

सुनिता त प्रतिनिधि पात्र मात्रै हुन, अचेल मध्यपुरथिमि राष्ट्रिय क्षेत्रमा मात्रै नभइ भक्तपुरका विभिन्न क्षेत्रमा बिना सूचना विद्युत् प्राधिकरणले दिउँसो मर्मतका नाममा दैनिक एक घण्टादेखि चार घण्टासम्म विद्युत् आपूर्ति बन्द गर्दा धेरैलाई समस्या परेको गनासो छ ।

कोभिड-१९ को संक्रमणमा परेर होम आइसोलेशनमा बस्न भएका मध्यपुरथिमि नगरपालिका-९ कमेरोटारकी ७४ वर्षीय नरबहादुर थापाको समस्या पनि उस्तै छ । दैनिक अक्सिजन लिनुपर्ने भएपछि परिवारले अक्सिजन कन्सन्ट्रेटरनै घरमा ल्याएर राखिदिएका छन् । तर दैनिक घण्टौं बत्ती जाँदा अक्सिजनसमेत लिन नपाएको गुनासो उनको छ ।

थापाका छोरा गोकुल थापाले भने, "दैनिक अक्सिजन सिलिण्डर बोक्न समस्या भएकाले एक लाख तिरेर अक्सिजन कन्सन्ट्रेटर मेसिननै ल्याएर घरमा बुबालाई अक्सिजन दिन थालियो तर बत्ती जाँदा फेरि त्यही सिलिण्डरको भर पर्नुपरेको छ, कहिले त प्राधिकरणले अघोषित लोडसेडिङ पो गरेको हो कि झस्तो लाग्छ ।"

दिउँसो त लाइन मर्मतको नाममा प्राधिकरणले बत्ती काट्छ, तर राति के भएर दैनिक १५-२० मिनेटको फरकमा झयाप्प झयाप्प बत्ती जान्छ उपभोक्ता छक्क परेका छन् ।

एक सातायता मध्यपुर थिमिको राष्ट्रिय, संगम कोलोनी, कमेरोटारलगायतका क्षेत्र र जिल्लाका अन्य क्षेत्रमा पनि साँझ परेपछि दैनिक झयाप्प झयाप्प बत्ती जाने गरेपछि उपभोक्ता दिक्क भएका छन् ।

सूर्यविनायक नगर पालिका-२ बालकोटका मञ्जु न्यौपानेले भने, "सरकार विद्युत् जति पनि छ, अब ग्यासमा हैन, इन्डक्सन चुलोमा खाना बनाउनुस् भन्छ, विद्युत् प्राधिकरण झयाप्प झयाप्प बत्ती काट्छ, हामीले दैनिक बत्ती जाने समस्याले वाक्क भइसक्यौं ।"

राति बत्ती जान थालेपछि विद्युत् प्राधिकरणका कर्मचारीले पनि सास्ती भोग्ने गरेका छन् । राति पटक पटक बनाउन जाँदा सास्ती भएको उनीहरू बताउँछन् । कर्मचारीले पनि बत्ती जान थालेपछि नोलाइटमा फोन उठाउनै नभ्याउने गरी गुनासो आउने गरेको विद्युत् प्राधिकरण नेतृहटका एक कर्मचारीले बताए । ती कर्मचारीले भने, "राति हामीले बत्ती काट्ने होइन, बत्ती बएर बढी भएपछि ट्रान्समिटरले लोड धान्न सक्दैन, बत्ती गइरहन्छ, कहाँ समस्या हो, पहिचान गरेर कर्मचारी बनाउन जाँदा आधा घण्टा त लागिहाल्छ, बनाएर आइन नपाइ फेरि बत्ती गयो भन्ने गुनासो आउँछ, हामीलाई पनि कहाँ सजिलो छ र ? ग्राहकले यो कुरा बुझ्दैनन्, कहिले त फोनमै गाली गर्छन् ।"

नेपाल विद्युत् प्राधिकरण थिमि शाखाका प्रमुख रोहिनी पौडेलले दिउँसो समस्या आएका ठाउँमा लाइनमर्मत गर्न जाँदा विद्युत् आपूर्ति बन्द गर्नुपरेको बताए ।

राति भने लोड धान्न नसकेर समस्या आएको उनको भनाइ छ । राति घर-घरमा हिटरदेखि लोड धान्न नसकेपछि ट्रान्समिटरको एमसिबी झरेको झन्नै गर्छ, अनि बत्ती गइरहन्छ, ट्रान्समिटर नष्टेसम्म यो समस्या आज्ने देखिन्छ ।" ट्रान्समिटर फेर्नका लागि पहल गर्ने उनको भनाइ छ ।

हरेक क्षेत्रमा बस्ती बढ्दै जाँदा विद्युत्को खपत पनि बढेको तर प्राधिकरणले ट्रान्समिटरको क्षमता भने नबढाउँदा समस्या आएको प्राधिकरणकै कर्मचारीको भनाइ छ ।

"२० वर्ष अगाडिका ट्रान्समिटर अझै चलेका छन्, समस्या भएको ठाउँमा र माग बढी भएको ठाउँमा थप क्षमताको ट्रान्समिटर राख्नुपर्छ, तर केन्द्रले त्यसतर्फ ध्यान दिनसकेको छैन, ग्राहकको गाली भने हामी दिनरात खटिने कर्मचारी खान्छौं, वै हामी साना कर्मचारीले के भन्ने", ती कर्मचारीको गुनासो छ ।

कोरोना संक्रमणको बढ्दो जोखिम:सेवा कटौती गर्दै सरकारी कार्यालय

वीरगञ्ज (रासस)/ केरोना भाइरस संक्रमणको जोखिम बढ्दै गएको र कर्मचारी संक्रमित हुन थालेपछि पर्सास्थित विभिन्न सरकारी कार्यालयले अत्यावश्यकबाहेकका सेवा-सुविधा कटौती गर्न थालेका छन् ।

पछिल्लोपटक जिल्ला अदालत पर्साले कोरोना भाइरस संक्रमणको जोखिम बढ्दै गएका कारण सर्वसाधारणको भीडलाई व्यवस्थित गर्न आफ्ना सेवामा कटौती गरेको जनाएको छ । अदालतले बन्दी प्रत्यक्षीकरण र निषेधाज्ञाको रिट नियमितरूपमा सुनुवाइ गर्ने, फिराद दाबी फिर्ता तामेली एवंमिलापत्रसम्बन्धी निवेदन गोला लाग्नुअघि निवेदन परेमा सोही दिन र त्यसपछि निवेदन परेमा सोको भेलिफप्ट सुनुवाइ गरिने जनाएको छ । त्यसैगरी म्याद थप गर्ने, पकाउ पूर्जी जारी गर्न अनुमति दिने तथा जरुरी पकाउ पूर्जी स्वीकृत गर्ने तथा बाल निगरानी कक्षमा र हेका बालबालिकालाई अभिभावकको जिम्मामा दिने निवेदनमा नियमित सुनुवाइ गर्ने भएको हो ।

यसैगरी नेपाल सरकार वादी भई चलेका मुद्दा स्वास्थ्य सतर्कता अपनाउँदै पेशी व्यवस्थापन गर्ने, एक दिनमा २० थान तथा अन्तिम म्याद भएका फिराद दर्ता मात्र दर्ता गर्ने, दर्ताद्वारा विवाह, धर्मपुत्र-पुत्रीको निवेदन अधिकृत बारेसनामा प्रमाणित, मृत्युको न्यायिक घोषणा इत्यादिको निवेदन दिनको पाँचवटा मात्र दर्ता गर्ने जाएको छ ।

त्यस्तै फरार प्रतिवादी हाजिर गराउँदा तथा पकाउ गरी हाजिर गराउँदा गोला लाग्नु अगाडि पेश भएमा सोही दिन र त्यसपछि निवेदन परेमा सोको भेलिफप्ट गोलामा हाली बयान र बुनहेक आदेश गर्ने र माल्कलगायत आवश्यक स्वास्थ्य सावधानी अपनाएर मात्र अदालत परिसरमा प्रवेश अनुमति दिनेलगायतको व्यवस्था गरिएको अदालतले जनाएको छ । जिल्ला प्रशासन कार्यालय र यातायात व्यवस्था कार्यालय (सवारी चालक अनुमति प्रदान गर्ने) अत्यावश्यकबाहेकका सेवा-सुविधा यसअघि न कटौती गरिसकेका छन् ।

बायोप्लाष्टिक प्रति शिलबन्दी गरी अनुसन्धान सुरु

जैविक मल उत्पादन गर्ने स्वीकृति लिएर किटनाशक औषधि उत्पादन गर्ने गरेको आरोपमा बारस्थित शिवशक्ति बायोप्लान्टिक प्रलिमा स्थानीय प्रशासनले शिलबन्दी गरी थप अनुसन्धान सुरु गरेको छ ।

बाराको परवानीपुर गाउँपालिका-४ चैनपुरस्थित प्रलिको कारखानामा शिलबन्दी गरी आवश्यक अनुसन्धान सुरु गरिएको बाराका सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी शिवराज सेढाईले जानकारी दिए । जैविक मल उत्पादन गर्ने स्वीकृति लिएर विषादी किटनाशक औषधि उत्पादन गरिरहेको ती उद्योगमाथि आरोप छ । यद्यपि सोबारे अनुसन्धान थलिएको र उद्योगका सबै कागजात माग गरिएको सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी सेढाईले जानकारी दिए ।

इलाका प्रहरी कार्यालय भण्डारा चितवनले गत माघ १ गते करिब रु नौ लाख ८० हजार मूल्य बराबरको अवैध किटनाशक औषधिसहितको ट्रक नियन्त्रणमा लिएपछि उक्त उद्योगको कारोबारबारे जानकारी भएपछि स्थानीय प्रशासनले अनुसन्धान थालेको हो ।

उद्योगमा भारतीय नागरिक रामाकान्त भारती, कमलकान्त सिंह र सञ्जीत राय यादवलगायतको लगानी छ । अनुमतिबिना किटनाशक औषधि उत्पादन गरी किसानलाई ठगी गरेको आरोप उद्योग माथि लागेको छ । उद्योगका सञ्चालक सबै सम्पर्कमा नआएको जिल्ला प्रशासन कार्यालय बाराले जनाएको छ ।

कागजात हराएको सूचना

मेरो निम्न व्यहोराको लाइसेन्स र ब्लुबुक २०७८ माघ २ गते बुढ्चोकबाट राप्तीरोड जाने क्रममा हराएको हुँदा फेला पार्नु हुने महानुभावले नजिकैको प्रहरी कार्यालय अथवा निम्न नम्बरमा सम्पर्क गरिदिनु हुन अनुरोध गर्दछु ।

नाम: रमेश घलान
ठेगाना: इन्द्रसरोवर गाउँपालिका-५, मकवानपुर
सवारी साधन नं.: ग ९ प ८६९२
लाइसेन्स नम्बर: ०३-०५-००९८१८७
फोन: ९८१६२६३०६७

के तपाई फोटो कपी प्रिन्टर मेसिन किन्दै हुनुहुन्छ ?

Brother, Canon, HP, Sharp Ricoh, Epson, Kyocera, Lexmark

टोनर रिफिलिङ्ग, प्रिन्टर, कम्प्युटर, फोटोकपी लगायतको सर्भिस छिटो छरितो र भरपर्दो रुपमा गर्नुभई दुक्क हुनुहोस् ।

एक वर्षको वारेन्टीका साथै दुई वर्ष फ्रि सर्भिस पनि गरिन्छ प्रिन्टर किन्दा एउटा कार्टेज सितैमा लैजानुहोस् ।

Printer Shop
The complete office solution
Contact No. 9845292140, 057-527041, Schoolroad, Hetauda-4
tonerhouse_htd@yahoo.com

कृषक समूहलाई हाते ट्याक्टर: थाहा नगरपालिका १२ नम्बर वडाले ९ वटा कृषकलाई समूहहरूलाई हाते ट्याक्टर वितरण गरेपछि सामूहिक तस्वीर खिचाउँदै किसानहरु । वार्षिक कार्यक्रमअनुसार ३ लाख बजेट खर्चिँदै ८५ प्रतिशत अनुदानमा वडाले हाते ट्याक्टर वितरण गरेको हो ।

बसपार्कको खोप केन्द्रमा मन्त्रीको अनुगमन

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा/बागमती प्रदेशका स्वास्थ्य मन्त्री निमा लामाले बिहीबार हेटौंडा-१० स्थित बसपार्कको खोप उप केन्द्रमा अनुगमन गरेका छन् ।

कोरोना संक्रमणको तेस्रो लहर सुरु भएपछि बसपार्कको सामुदायिक सेवा केन्द्रमा संचालन गरिएको खोप केन्द्रको व्यवस्थापन बारे मन्त्री लामाले अनुगमन गरेका हुन् ।

पुरानो नारायणी यातायात प्रा. लि. तथा जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरको समन्वयमा हेटौंडा-१० बसपार्कमा रहेको सामुदायिक प्रहरी सेवा उप-केन्द्रमा संचालन भइरहेको कोरोना विरुद्धको खोप अभियानको बिहीबार अनुगमन गरेका हुन् ।

उप केन्द्रबाट हालसम्म ४ सय भन्दा बढीले खोप लगाइसकेका छन् । अनुगमनका क्रममा स्वास्थ्य मन्त्री लामाले उप केन्द्रमा संचालित खोप अभियानको प्रशंसा गरेका छन् । उनले राजमार्ग भएर चल्ने सवारी चालक तथा सहचालकलाई विशेष प्राथमिकता दिएर संचालित खोप अभियानले निन्तरता पाउने बताए ।

उनले बागमती प्रदेशभित्र रहेका सबै जिल्लाको स्थानीय तहमा पुगेर खोप अभियान सञ्चालनमा बागमती प्रदेश सरकार पछि नहटने बताए । सेवा उप केन्द्र अध्यक्ष प्रदीप कँडेलले जारी खोप अभियानको बारेमा अवगत गर एका थिए ।

मन्त्री लामाले कोरोना खोप लगाउने लाइनमा बसेका सेवाग्राहीलाई निर्धाक भएर खोप लगाउन अनुरोध गरेका थिए ।

आहा-रारामा हेटौंडेली अशोकको उत्कृष्ट प्रदर्शन

हेटौंडा/हेटौंडेली गोल रक्षक अशोक बरालले पोखरामा जारी आहा-रारा गोल्डकपमा उत्कृष्ट खेल प्रदर्शन गरेका छन् ।

बरालले टाइब्रेकरमा उत्कृष्ट खेल प्रदर्शन गरेसँगै मनाङ मर्स्याङ्दी पोखरामा जारी २० औं गोल्डकप फुटबल प्रतियोगिताको फाइनलमा प्रवेश गरेको छ । बिहीबार भएको दोघो सेमीफाइनल खेलमा गोलरक्षक बरालको उत्कृष्ट बचाउसँगै त्रिभुवन आर्मी क्लबलाई पराजित गर्दै मनाङ उपाधी नजिक पुगेको हो ।

निर्धारित समय र थप गरिएको समयमा पनि गोलरहित बराबरी भएपछि खेल पेनाल्टी सुटआउटमा पुगेको थियो । पेनाल्टी सुटआउटमा मनाङले त्रिभुवन आर्मीलाई ४-३ गोलअन्तरले पराजित गरेको हो । मनाङका ४ खेलाडीले गोल गर्दा आर्मीका ३ खेलाडीले मात्रै गोल गर्न सके ।

आर्मी र मनाङका एक एकजना खेलाडीले प्रहार गरेको बल गोलपोष्टमा लागेर बाहिरिएको थियो । आर्मीका दीपक गुरुङको प्रहार मनाङका गोलरक्षक अशोकले बचाएका थिए । मनाङका अशोक प्लेयर अफ द म्याच घोषित भए । अशोक पुराना खेलाडी भएपनि इन्जुरीका कारण केही समय मैदान बाहिर थिए ।

HETAUDA CITY HOSPITAL PVT.LTD.
Hetauda-1, Sub-metropolitan
Phone: 057-520315

VACANCY ANNOUNCEMENT

Our Organization is seeking Applications from Qualified, Energetic and Experienced Candidates for the Following Designations.

S.No.	Designation	No.	Salary (Rs)	Min. Qualifications
1	Staff Nurse	Few	14000-18000	PCL/NHPC registered
2	Lab Technician/ assistant	2	Negotiable	PCL/TSLC
3	CMA/ANM	Few	Negotiable	TSLC

Experience, Performance, Dedication and Professionalism will be taken into consideration Interested individuals are to submit their update curriculum vitae with in 10 days of the first publication of this notice.

ल्होछारमा तीन दिन बिदा जारी गर्न माग

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा/नेपाल तामाङ घेदुङ संघीय कार्य समितिले बागमती प्रदेशमा सोनाम ल्होछारका अवसरमा ३ दिन सार्वजनिक बिदा दिन माग गरेको छ ।

समितिले बागमती प्रदेशका मुख्यमन्त्री राजेन्द्रप्रसाद पाण्डेलाई एक ज्ञापन पत्र बुझाउँदै बिदाको माग गरेको हो । बागमती प्रदेशमा सोनाम ल्होछारलाई मुख्य पर्वको रुपमा मनाउने तामाङ समुदायको अत्याधिक बाहुल्यता रहेको र यस समुदायले द दिनसम्म यो पर्व मनाइने प्रचलन रहेकाले कन्तीमा ३ दिन सार्वजनिक बिदाको माग गरिएको ज्ञापन पत्रमा उल्लेख छ ।

मुख्यमन्त्री पाण्डेले बागमती प्रदेश मन्त्रिपरिषदमा उक्त विषय बारे छलफल गरि निर्णय गरिने प्रतिक्रया दिएका छन् । ज्ञापन पत्र बुझाउने क्रममा नेपाल तामाङ घेदुङका केन्दीय उपाध्यक्ष कुमार घिसिङ, महासचिव बाबु घिसिङ अन्तर्राष्ट्रिय तामाङ परिषदका वरिष्ठ उपाध्यक्ष टासी लामा, संघीय कमिटि सदस्य सुनिल मोक्तान, बागमती प्रदेश कमिटिका अध्यक्ष लिलाकुमार घलान, निवर्तमान अध्यक्ष सोमबले तामाङ, लगायतको उपस्थिति थियो ।

एमाले नेता महेश बस्नेतले हेटौंडामा भने

'विरोध खतिवडाले काम गरेनन्, ओलीविरुद्ध भजन मात्रै गाए'

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा/नेकपा एमालेका केन्द्रीय सदस्य तथा पूर्वउद्योग मन्त्री महेश बस्नेतले विरोध खतिवडालाई काम नगर्ने मन्त्रीको संज्ञा दिएका छन् ।

हेटौंडामा बिहीबार प्रेस चौतारी मकवानपुरले गरेको पत्रकार सम्मेलननलाई सम्बोधन गर्दै बस्नेतले कोरोनाबाट जनता प्रताडित बनिर हेको बेला काम नगरेर एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीको भजन गाएर बसेको आरोप लगाएका हुन् ।

'यही जिल्लाबाट मन्त्री बनेका विरोध खतिवडाले काम गरेनन् । उनको काम ओलीविरुद्ध भजन गायर मात्रै बस्ने छ ।,' बस्नेतले भने । खतिवडालाई स्वास्थ्य मन्त्रालयमा के भइरहेको छ भन्ने चासो नभएको र मन्त्रालयले के गर्ने भन्ने थाहा नभएको भन्दै केपी ओलीलाई के गर्ने भन्ने चाँहि थाहा भएको बस्नेतको आरोप थियो ।

'बिहानदेखि बेलुकासम्म ओलीको भजन गाएर उहाँ हिडिर हनु भएको छ । उहाँकै मन्त्रालयबाट २४ लाख ठोज खोप हराउँदा पनि उनलाई अत्तोपत्तो छैन ।,' बस्नेतले भने । नेता बस्नेतले वर्तमान शेर बहादुर देउवा नेतृत्वको सरकार महत्वपूर्ण निर्णय गर्न नसक्ने अवस्थामा पुगेको आरोप लगाएका छन् । पाँच दलिय गठबन्धनको रुपमा रहेको वर्तमान सरकारको काम कसरी नेकपा एमालेलाई कमजोर बनाउन सकिन्छ भनेमै बितेको बस्नेतको आरोप थियो ।

उनले नेकपा एमाले वर्तमान सत्ताइड पंचि दलिय गठबन्धनर्सग एकै चुनाव लड्न तयार रहेको बताए । 'आमी एकै चुनाव लड्न तयार छौं । पाँच दल एउटै दलमा परिणत भए हुन्छ ।', बस्नेतले भने । उनले संविधान अनुसार स्थानीय तहको मिति तत्काल घोषणा गर्न समेत माग गरेका छन् ।

बस्नेत पूर्वप्रधानमन्त्री डा. बाबुराम भट्टराईमाथि खनिए । एमाले पार्टी र अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीलाई हिटलर भनेको भन्दै बाबुर्म्माथि कटाक्ष गरेका हुन् । उनले मान्छेलाई जिउँदै लगाएर मार्नेले एमाले र ओलीलाई अधिनायकवादी र हिटलर भन्नु ठिक नभएको बताएका छन् ।

'क्रान्तिका नामबा झैरै युवाहरु र एमाले कार्यकर्तालाई हल्लेरी, बाँदरमुँडेमा जिउँदै जलाएर र बम पड्काएर हत्या गर्नेले एमाले र ओलीलाई अधिनायकवादी भयो हिटलर भयो भनेर ठूला कुरा गर्छन् ।,' बस्नेतले कोरा पोखे ।

अनता समाजवादी पार्टी (जसपाका)का नेता भट्टराईले एमाले अध्यक्ष ओलीलाई ८ माघमा हिटलरको संज्ञा दिँदै सामाजिक सञ्जालमा लेखेका थिए । उनले ओलीलाई हिटलर भनेपछि गोकुल बाँस्कोटा लगायतका नेता प्रतिवादमा उत्रिएका थिए । भट्टराईले एमालेलाई बहुदलीय जनवादको खोलभित्र एकदलीय सर्वसत्तावादको अभ्यास गर्ने नवकासिवादी तत्वको संज्ञा दिएका थिए ।

बस्नेतले बाबुरामको इतिहास कालो रगतले लत्पतिएको भन्दै एमाले र ओलीविरुद्ध लगाएको आरोप जनताले नपत्याएको उनको भनाई छ । उनले स्थानीय तहको निर्वाचन वैशाखमा गर्नुपर्ने जोड दिँदै एमालेसँग पाँच वटै दल डर एएको बताए । आफ्नै पार्टीकी मन्त्री रेणु यादवले खुनमखुल्ला हत्या गर्ने भाषण गर्दापनि पार्टीको धारणा आएको छैन भने बाबुरामले एमाले र ओलीलाई अधिनायकवादी र हिटलर भनेर कुतर्क गरेको बस्नेतको आरोप छ । प्रेस चौतारी मकवानपुरका अध्यक्ष बालकृष्ण अधिकारीको सभाध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा राष्ट्रिय युवा संघ नेपालका अध्यक्ष किरण पौडेल, युवा संघका सचिवालय सदस्य सन्तोष चौलागाईलगायतको अतिथ्यता थियो ।

डबल ब्ल्याक खाजा

स्वादिष्ट परिकारहरु:

- बफ म:म:, ससेज, चाउमिन र खाजा सेट
- चिकेन म:म:, ससेज, लेगपिस र चाउमिन
- बफ सुकुटी र छोयला
- हल्का पेय पदार्थ
- भेज चाउमिन

ओपाज
कफि पिउँदा
स्कुटी-१ प्लस मोबाइल र नगद रु.५०,०००।-, २०,०००।-, १०,०००।- ३ जनालाई, रु.५,०००।- ३ जनालाई र रु.३,०००।- ५ जनालाई पुरस्कार ।

डबल ब्ल्याक खाजा
हेटौंडा-२, चौकीटोल ९८५५०२८१९६, ९८४५०३०३४३
प्रो. भुलेन्द्र प्रसाद श्रेष्ठ, किशोरकुमार ढुङ्गेल

हेटौंडा अस्पताललाई ५१ लाखको स्वास्थ्य सामग्री

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा/संघीय सरकारको स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले हेटौंडा अस्पताललाई करिब ५१ लाख रुँपैयी बराबरको स्वास्थ्य समाग्री उपलब्ध गराएको छ ।

बिहीबार प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्री निमा लामाले अस्पतालको मेडिकल सुपरिटेन्डेण्ट डा. रामचन्द्र सापकोटालाई २ वटा भेन्टिलेटर, १० वटा बेड साइड मकर र इईजेटा मनिटर गरी ५१ लख रुपैयाँ बराबरको स्वास्थ्य साम्रगी हस्तारुण गरेका छन् ।

स्वास्थ्य साम्रगी हस्तारुण गर्दै मन्त्री लामाले मदन भण्डारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानअन्तर्गत् रहेको हेटौंडा अस्पतालाई बिन्नाको अस्पताल मात्र नभएर प्रदेशकै सुविधा सम्पन्न अस्पतालको रुपमा विकास गर्न आफू तत्पर रहेको बताए ।

बागमती प्रदेशसभा सदस्य मुनु सिग्देलले हेटौंडा अस्पतालमा स्वास्थ्य सेवा लिन आउने सेवाग्राहीलाई स्वास्थ्य सेवाको अभावले गर्दा बाहिरी जिल्ला जानुपर्ने बाध्यता हटाउन आफूले पहल गरिरहेको बताइन् । अस्पतालको मेडिकल सुपरिटेन्डेण्ट सापकोटाले हाल अस्पतालमा संघिय सरकारको सहयोगसँगै भेन्टिलेटरको संख्या १२ वटा पुगेको जानकारी दिए । १२ वटा भेन्टिलेटरले २५ वटा बेडसम्मलाई सेवा दिनसक्ने उनले बताए । स्वास्थ्य मन्त्री विरोध खतिवडाका प्रमुख स्वकीय सचिव माधव तिमल्सिनाको विशेष पहलमा स्वास्थ्य सामग्री हेटौंडा ल्याइएको हो ।

धुलिखेल रोटरीद्वारा मकवानपुर रोटरीलाई सहयोग

साझाकुरा संवाददाता

हेटौंडा/रोटरी क्लब अफ धुलिखेलले रोटरी क्लब अफ मकवानपुरलाई कोभिड-१९ न्यूनीकरणमा प्रयोग हुने मेडिकलजन्य वस्तु सहयोग गरेको छ ।

बिहीबार हेटौंडामा धुलिखेलका आगामी अध्यक्ष जीवनकाजी मकाजुले मकवानपुरका आगामी अध्यक्ष कृष्णबहादुर कार्कीलाई मेडिकलजन्य वस्तु हस्तान्तरण गरेका थिए । धुलिखेलले मकवानपुरको विकट क्षेत्रमा वितरण गर्न मास्क, सेनिटाइजर, थर्मल गन, फेससिल्ड, सर्जिकल क्याप, पञ्जालगायत सामग्री सहयोग गरेको थियो । यस सामाग्री विकट वस्ती छुनौट गरेर हस्तान्तरण गरिने रोटरी क्लबका पूर्वअध्यक्ष कविन सांगामीले जानकारी दिए ।

कार्यक्रममा धुलिखेलका पूर्वअध्यक्ष राजिव श्रेष्ठ तथा रोट्यर्याक क्लब मकवानपुर अध्यक्ष प्रतीक्षा न्यौपानेको उपस्थिति रहेको थियो ।

कर्मचारी आवश्यकता

प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०७८/१०/१२

यस ग्रामिण महिला सेवा केन्द्र मकवानपुर जिल्लाकै अग्रणी समुदायमा आधारित गैरसरकारी संस्थाको लागि तपशिलबमोजिमको योग्य जनशक्ति आवश्यक भएकोले ईच्छुक योग्य स्थानीय उमेदवाररुस्वाट यही माघ १८ गतेसम्म दरखास्त पेश गर्न आव्हान गरिन्छ ।

पद : कार्यालय सहयोगी
संख्या : १ (एक)
योग्यता : मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट एसईई उतीर्ण गरेको ।
आवश्यक कागजातहरु:
१) हस्तलिखित निवेदन, २) नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, ३) माथोडाटा (व्यक्तिगत विवरण), ४) योग्यताको प्रमाणपत्रहरु तथा चारित्रिक प्रमाणपत्रहरुको प्रतिलिपि, ५) तालिम तथा कार्य अनुभवको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपिहरु ।
पुनश्च: उच्च शैक्षिक योग्यता, अनुभवि, दलित, महिला, अपाङ्गता भएका र स्थानीयलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

ग्रामिण महिला सेवा केन्द्र
हेटौंडा-५, लटीनाथमार्ग मकवानपुर
सम्पर्क नं.: ०५७-५२४२७८, ९८५५०६११५५

प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
स्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुर
वागमती प्रदेश, हेटौडा

कोभिड १९ को संक्रमणबाट बचौ र बचाऔं

कोभिड १९ विरुद्ध खोप लगाई सकेका व्यक्तिहरुलाई गम्भीर बिरामी हुने जोखिम कम भएपनि संक्रमण हुने जोखिम रहिरहन्छ । नछाप नदेखिएका व्यक्तिहरुले पनि अर्को व्यक्तिलाई संकमित बनाउन सक्ने भएकोले थाहै नपाई तपाईंले आफ्ना प्रियजनहरु माझ संक्रमण फैलाईर्न होस् भएको पनि हुनसक्छ । त्यसैले जहिले पनि नाक, मुख र चिउडी छोपिने गरि मास्क लगाई जीम्मेवार नागरिकको दायित्व पुरा गरौं ।

याद गरौं:
"कोभिड १९ विरुद्ध पूर्ण खोप लगाऔं आफू र आफ्नो परिवारलाई कोभिड १९ रोग लाग्नबाट बचाऔं"
"जनस्वास्थ्यको माप्दण्डको कडा रुपमा पालना गरौं, गराऔं र कोभिडको संक्रमणबाट बचौं बचाऔं"

www.sajhakuranews.com
साझाकुरा
"तपाईं हामी सबैको कुरा "
हामी तपाईंहरुकै माझमा छौं, पाठकको चाहनालाई मध्यनजर गर्दै परिष्कृत ढंगले अघि बढ्दैछौं ।

खुल्यो ! खुल्यो
नयाँ व्यवस्थापनका साथ अमलेखगञ्जको जस्तै
लोकल कुखुरा लगायत मासुको आइटमको मीठो स्वाद
अब होटल म्याक्समा
होटल MAX
हेटौंडा-३, बसामाडी, मो.नं. ९८४५०२५७२७

साझाकुरा राष्ट्रिय दैनिकका लागि **सविन न्यौपाने**द्वारा प्रकाशित, सम्पादक: **सरला खनाल**. कार्यालय/मुद्रण: हेटौंडा-१ चौकीटोल, फोन नं.: ०५७-५२११५, E-mail:sajhakura@gmail.com, URL: www.sajhakuranews.com, पोष्ट बक्स नं. २९, **मुद्रण:** सफल छापाखाना